

זמני שבת	כניסת השבת	מוצ"ש
18:21	17:09	ירושלים
18:23	17:25	תל אביב
18:22	17:15	חיפה
18:22	17:15	חברון
18:21	17:14	שכם
17:23	17:24	ב"ש

ישע שלנו

במה תורנית אידאולוגית ומעשית לחיזוק אחיזתנו בארץ
גליון 188 | אדר תש"ע | 42 שנים לשחרור ירושלים יש"ע והגולן

סגן ראש הממשלה ושר הפנים, יו"ר ש"י ביקור החדשות וממכה בחרשה

קריבה או הקרבה
יש"עמדה 2

הרב פרוש - חלק ב'
חיבת הארץ 4

החודש הזה לכם
סיפורו של מקום 6

על הפרשה ויקהל פקודי

הרב גור גלון - ר"מ בישיבת הר ברכה

"שכינה במעשה ידיהם"

לי ארון וכלים ומשכן? כלים שאני עושה להיכן אכניסם? שמה כך אמר לך הקב"ה עשה משכן ארון וכלים. אמר לו שמה בצל אל היית וידעת? והדבר מעורר התפעלות, מהיכן שאב בצלאל את העזו והעוצמה לחלוק על נבואת משה. ומאידך, שאלתו הפשוטה של בצלאל מעוררת תמיהה, האם לא עלתה בלב משה השאלה 'ארון וכלים שאעשה להיכן אכניסם?'. ועל כורחנו לבאר שמושה במידתו אחז ובצלאל במידתו אחז. מידתו של משה היא 'תמונת ה' יבטי', 'פנים אל פנים אדבר בו', הוא הרואה באספקלריה מאירה. אין מידתו ה'צל' אלא מידתו 'באור פניך יהלכון'. ואילו מידתו של בצלאל היא הצל. ומה ההבדל ביניהם? האור הוא ההופעה הישירה של הגוף המאיר, ואילו הצל הוא תוצאה של האור שנחסם ע"י חציצה וממילא נוצר הצל, שהאור מקיף את האזור המוצל.

« המשך בעמוד 3 »

התורה מדגישה מאוד את מעלתו של בצלאל. ומפשוט הפסוקים נראה שהתורה רוצה שנתבונן במעלתו הגדולה של בצלאל, כפי שכתוב "רָאָה, קִרְאֲתִי בְשֵׁם בְּצַלָּאֵל" (שמות לא, א). "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קִרְאֵה' בְּשֵׁם בְּצַלָּאֵל... " (שם לה, ל). והתורה מאריכה מאוד בשבחיו של בצלאל, כפי שלא מצאנו בכל התורה כולה שבח גדול כזה כלפי אדם יחיד. ויש להתבונן מדוע התורה מדגישה כ"כ את עניינו של בצלאל וקוראת להתבונן במעלתו? הגמרא (ברכות נ"ה) מספרת על דיון מופלא בין בצלאל למשה: "...בשעה שאמר לו הקב"ה למשה לך אמור לו לבצלאל עשה לי משכן ארון וכלים הלך משה והפך ואמר לו עשה ארון וכלים ומשכן. אמר לו, משה מנהגו של עולם אדם בונה בית ואחר-כך מכניס לתוכו כלים ואתה אומר עשה

יש"עמדה

בימים אלו נפתחות שוב שיחות בין ישראל לבין הפלשתינים. מכנסת המילים המציאה הפעם שם חדש: "שיחות קירבה". איזו קירבה יכולה להיות בינינו לבין בין מי שחפץ בהשמדתה של מדינת ישראל, לבין מי שמסרב להכיר במדינת ישראל כמדינה יהודית, ובכלל בזכותם של היהודים למדינה. הנכונות הישראלית להתייצב לכל משא ומתן מוביל יכולת הצגת עמדות ברורות עקביות ונחושות עלולות להפוך גם הפעם את השיחות הללו, משיחות קירבה לשיחות הקרבה. אנחנו נקריב את האינטרסים הישראליים, נעשה מחוות לצד השני ונקבל בתמורה את ה"זכות" לשבת עם הפלשתינים לשבת סביב השולחן.

« עמוד 2 »

אשחר & חקין

פסח, מצה ומטרנה
קאמאטא דפסחא. נאמאנא מאי שצביק לאי שצביק...

לקראת הפסח ממשיך ארגון 'יד אליעזר', להעניק במקום שלא ניתן להניק. ובזכות תרומתכם נוכל להגדיל את חלוקת המטטרות לתינוקות הנזקקים לתחליף חלב אם.
אימוץ תינוק לחודש: 120 ש"ח | 'אימוץ' תינוק לשנה: 1440 ש"ח

במסגרת מבצע זה, מתבקש הציבור להירתם ולתרום סכום חודשי / שנתי להאכלת תינוק במשך שנת חייו הראשונה.
להתנדבות בארצות מוזן: 050-4122034 (איציק) תרומות 24 שעות *3618

את הדוקטורט שלו על הכחשת שואת יהודי אירופה, לבין מי שמאיים במלחמת דת וג'יאדה בשל הכרזה ישראלית על מערת המכפלה וקבר רחל כאתרי מורשת לאומיים, איזו קירבה יכולה להיות בינינו לבין בין מי שחפץ בהשמדתה של מדינת ישראל, לבין מי שמסרב להכיר במדינת היהודים למדינה ריבונית עצמאית. איזו קירבה תהיה בינינו לבין מי ששורף במו ידיו סחורות ישראליות בטקס חגיגי במרכז סלפית ליד אריאל. שוב מקוּן החשש

קרבה או הקרבה

שבמקום קרבה, תהיה זו הקרבה. של אינטרסים חיוניים ישראלים - ושוב תמורת כלום. אולי הפעם הגיע הזמן להציג עמדה שונה. לא גמגום אלא אמירה ברורה. עמידה איתנה על העקרונות הטבעיים הצודקים והמוסריים שלנו. להגיד את האמת בצורה בהירה וישירה.

אנחנו כאן ואנחנו לא מתכוונים לזוז מכאן. זו ארצנו ואלה חבלי אבותינו. חבלי יהודה ושומרון הם הלב. של הארץ ושל האומה הישראלית. קבר רחל ומערת

רבתי ההיסטוריה חוזרת, ונדמה ששוב לא למדנו ממנה יותר מדי. אחרי אין ספור שיחות מדיניות, מהלכים בזירה הבינלאומית, ניסיונות וקונספציות שנכשלו פעם אחר פעם, שוב יש מי שחושב שפתאום תצוץ הנוסחה שבה יכירו הפלשתינים על זכותו של עם ישראל על ארצו, ויכיר במדינת ישראל כמדינה יהודית. הפעם אולי כדי לצנן את ההתלהבות לא מדובר על שיחות שלום אלא על שיחות "קירבה". איזו קרבה יש בינינו לבין מי שעשה

המכפלה, כמו אתרים נוספים ביהודה ושומרון אינם אתרים שצריך להכניס אותם ברגע האחרון לרשימת אתרי המורשת, אלה הם האתרים שצריכים לפתוח ולהוביל את הרשימה. צריך לשוב ולומר לכל המעורבים בתהליך המדיני שדרך הנסיגות כשלה ועל כן בשום מתווה מדיני לא ייעקר ולו יישוב ישראלי אחד. אך בינתיים מחוות ועוד מחוות מזמינים עוד לחץ אמריקאי ואירופי על ישראל, וכך הולכת ומתחזקת עמדת הפלשתינים שכל שהם עומדים בעקשנותם ובסירובם לשבת לשולחן המשא ומתן כך הם ירוויחו יותר. על ממשלת ישראל והעומד בראשה לשוב ולהדגיש כי הקפאת הבנייה היא זמנית ולהיערך כבר כעת להמשך הבנייה בתום תקופת עשרת החודשים: להורות לכל מערכות התכנון להכין תוכניות למימוש מיידי עם תום תקופת ההקפאה וכן להצהיר על המקומות ועל הפרויקטים שייבנו. לצערנו למרות ההצהרות החוזרות והנשנות על "זמניות ההקפאה" ועל ה"מחווה החד-פעמית" נראה, לפי שעה, ששר הביטחון עסוק בשיחות קירבה עם הפלשתינים במקום דווקא עם מרבית הציבור בישראל שבבחירות האחרונות אמר את דברו בעד פיתוח ההתיישבות ביהודה ושומרון, ובדיונים באכיפת הקפאת הבנייה בגיוס פקחים ובהיערכות לקראת הריסה אפשרית של מבנים בהתיישבות. ●

המלון בכשרות גלאט
שמירה על הילדים
בזמן ההרצאות

כל החתום על הוראת קבע של
275 ש"ח לחודש למשך שנה
מקבל חינוך חדר זוגי בשבת זו

052-6070199, 02-6791122

"חסד נעורייך ואהבת כלולותיך"
הרב **יהושע שפירא שליט"א** ראש ישיבת רמת-גן
ישראל זעירא מנכ"ל ראש יהודי
לימוד ארץ ישראל הרבנית נעמי שפירא

פרשת צו י"ב ניסן (27.03) תש"ע
במלון המפואר "המלך שלמה" טבריה

ראש יהודי
שבת הגדול
שי לכל משתתף: הספר "עין רואה" - 100 סיפורי אמונה קסומים

697,000 ש"ח

פרויקט ישראלי ושווי

כוכב השחר

הישוב: דתי קהילתי
הקהילה: 300 משפחות
המיקום: על כביש אלון 25 דקות מ-ם
הבית: 4 חדרים 110 מ"ר

משווק: אמיר - 054-2048322
מרכז מידע אמנה: 1800-260-240

אמיר לידד חשומות הבניה 01/70

שרות זו האמנה
בתי אמנה

הדברים אמורים לכולם. החיבור שצריך להיעשות בין האידיאלים העליונים לבין ההורדה שלהם למציאות הוא הכרחי. האיחוד של אנשי התורה יחד עם אנשי המעשה - רק הוא יכול לגרום להשראת השכינה ובניין המשכן. ולכן מדגישה התורה 'ראו' את גדולתו של בצלאל, כי גדולתו של איש התורה ניכרת, אך את גדולתו וחשיבותו של איש המעשה צריך התבוננות כדי לראות.

ונסיים בכך שהקב"ה אומר למשה, בסופו של התהליך, 'גם אתה צריך להשתמש בידיים', לא תשרה שכינה עד שתעשה מעשה ממשי וריאלי להבאתה לעולם, כדברי המדרש "אמר משה, רבש"ע, איני יודע להעמידו, אמר ליה, עסוק בידך..." וכפי שברך משה את כל העוסקים במלאכת המשכן, "יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם".

יהי רצון שנמשיך לפעול יחד, אנשי התורה עם אנשי המעשה, להשראת שכינה בארץ. ●

הגדולה ביותר להוריד את התורה לעולם, לחיים ועל פי זה ברור שמשה אומר "ארון וכלים ומשכן" כי בעולם הרוחני, עולם האידאות, צריך להתחיל מהדבר החשוב ביותר, המשמעותי ביותר - הארון, ולאחריו הכלים ורק בסוף המשכן. אולם בצלאל, שמבין שצריך שהדברים יקלטו ולא שייך שהארון יופיע לפני שיהיה משכן שיכיל אותו. שואל בצלאל את משה 'האם לא שמעת אחרת?', והדבר המדהים שמגלה לנו הגמרא הוא שהציווי האלוקי אכן היה כדברי בצלאל, כי התורה מתאימה למנהגו של עולם, התורה היא תורת חיים שנועדה להדריך את המציאות והעולם.

ומשה מתפעל מהדבר מאוד, כי ההבנה שמנהגו של עולם מחייב ולא סותר את הדברים הכי עליונים של השראת שכינה היא הבנה שיכולה להיות רק לנמצא בצל - אל, שיודע להוריד את הדברים לעולם ולראות ולהראות את ההופעה האלוקית במציאות ובחיים ולא בהתנתקות מהם.

מידתו של משה היא לקבל את דבר ה', ושכינה מדברת מתוך גרונו. משה לא מתבונן על הארץ, על הציבור, על ההופעה המעשית של התורה בעולם, אלא הוא מקבל את דבר ה', כשלדבר זה ביטויים רבים, החל מפרישותו מאישתו, עובר לאי הכנסתו את עם ישראל לארץ ועד לגמגומו של משה שמוסבר על פי המהר"ל כחוסר יכולת להוריד את הדברים לעולם. וכל זה כמובן למעלתו של משה, לגדולתו ולקישורו לקב"ה.

ואילו מידתו של בצלאל הפוכה. כל עניינו ומגמתו להוריד את החוכמה האלוקית לארץ, לבנות לה כלים בכדי שנוכל להכיל אותה, ולכן בצלאל מצטיין בעשייה גשמית, עשייה גשמית עליונה שמצליחה להוריד את הדברים הכי עליונים לתוך כלי זהב, כסף ועץ. ולכן גם מציינת התורה באופן מיוחד את יכולתו של בצלאל להורות, "ולהורות נתן בליבו" (להלד). כלומר, בצלאל יודע ללמד את התורה, שזוהי הדרך

שוברים שתיקה

גלי ישראל, הרדיו הציוני, אוהב
המדינה והארץ, מזמין אתכם
להאזין לנו בתדרים 106.5
FM 102.5-1 ולהתחבר למדינה

גלי
ישראל
106.5 FM 102.5 FM

מחברים למדינה.

הרב מנחם פרוש - חלק ב'

משה מאירסדורף

"קבר רחל זה הנשמה שלנו"

הרב ששינו את ההחלטה למסור את קבר רחל לרשות הפלסטינית.

על הסכמי אוסלו שפך הרב פרוש אש וגופרית, והצביע נגדם בכל ההצבעות. בנאום הפרידה שלו מהכנסת ב-1994, בין אוסלו א' לאוסלו ב', הכריז שלא היו לו שנים קשות בכנסת כשנים הללו. הוא השיר מבט לשולחן הממשלה ואמר: "גם כשאחיה מחוץ לכנסת אתן יד למערכה למען ירושלים. למען ציון לא אחשה ולמען ירושלים לא אשקוט". כשנשאל פרוש שנים מאוחר יותר, האם יתן לאולמרט לחלק את ירושלים חצי: "במקרה כזה, כמו שאמר הנביא יונה, עדיף כבר שיאזרו אותי ויטילוני אל הים".

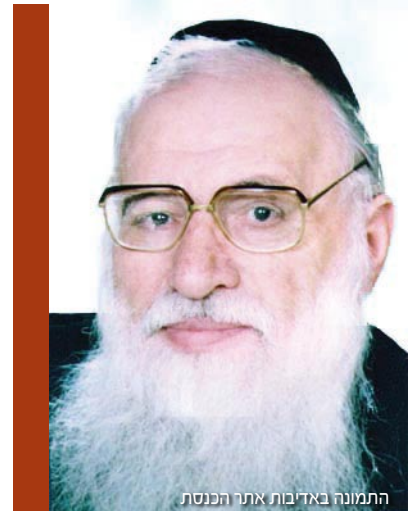
בהפגנה שנערכה בכיכר ציון בירושלים נגד ביקורו של נשיא ארה"ב והצהרותיו בדבר חלוקת ירושלים ונסיגה מרחבי יהודה ושומרון אמר פרוש בהתרגשות כי: "חלוקת ירושלים היא לא תהיה, ירושלים זה נשמת עם ישראל והנשמה היא הנותנת את החיים". הרב פרוש פנה לבוש ואמר: "אני מדבר אליך כחבר אל חבר ומתחנן אליך שתיתן לנו הבטחה לא לגעת בירושלים".

לפני מספר חודשים סייר במוזיאון גוש קטיף בירושלים ולאחר ביקורו העלה הרב פרוש רשמים מסיוור במוזיאון בטורו הקבוע של הרב פרוש בעיתון היהודי באנגלית ג'ואיש פרס. בין היתר כתב הרב פרוש: "אני חושב שכל יהודי שמבקר בעיה"ק ירושלים ובוודאי מבקר ומתפלל בכותל המערבי, חייב לעצמו ולמשפחתו את הביקור באתר המוזיאון החי של גוש קטיף וצפון השומרון. למען ישמעו וילמדו, למען הנחל את הדורות הבאים ובעיקר למען מניעת הגירוש והחורבן הבא, שלא יבוא ח"ו, לשערי ירושלים, כפי שמנסים יהודים שלא למדו את הלכה, לנסות ולהציע לבצע שוב את אותה מעשה שלא נשכח ולא נסלח, גם במקומות אחרים בארץ ישראל, כולל בחלוקת ירושלים, רח"ל, היה לא תהיה. מי שיבקר במוזיאון גוש קטיף, יבין אל-נקל למען דיבורים אלו אסורים בתכלית".

הרב מנחם פרוש נפטר בביתו בירושלים לפני שלושה שבועות, בח' באדר תש"ע, ובדרכו האחרונה ליוו אותו אלפים רבים של יהודים שהוקירו את פעילותו הנמרצת למען עם ישראל וציבור יראי ה' בארץ כולה. ●

"אני חושב שכל יהודי שמבקר בעיה"ק ירושלים ובוודאי מבקר ומתפלל בכותל המערבי, חייב לעצמו ולמשפחתו את הביקור באתר המוזיאון החי של גוש קטיף וצפון השומרון. למען ישמעו וילמדו, למען הנחל את הדורות הבאים ובעיקר למען מניעת הגירוש והחורבן הבא, שלא יבוא ח"ו, לשערי ירושלים, כפי שמנסים יהודים שלא למדו את הלכה, לנסות ולהציע לבצע שוב את אותה מעשה שלא נשכח ולא נסלח, גם במקומות אחרים בארץ ישראל".

'אבי האסירים' רבי אריה לוי זצ"ל, והגאון רבי חיים שמואלביץ. לקחתי קרטון וכתבתי עליו: 'כאן קבר רחל'. במקום היו בכיות גוראות. רבי אריה לוי צעק בבכי: 'מאמע רחל', ורבי חיים שמואלביץ אמר בבכיות גוראות: 'אמא רחל, כתוב בפסוק 'מנעי קולך מבכי', ואני אומר לך המשיכי לבכות כי יש שכן לפעולתך'. קשה לתאר את המעמד הגורא רזוי ההוד שהיה שם. בהסכמי אוסלו, רבין עמד למסור גם את קבר רחל. רבים ניסו ללחוץ עליו שלא ימסור את המקום, אך לא הצליחו. בתחילה היסטורי, אבל לבסוף ביקשתי פגישה עם רבין. באתי אליו, ואמרתי לו: 'איך החלטת להעביר את קבר רחל? ההחלטה כעת נתונה בידך'. תפסתי את רבין והתחלתי לבכות, ואי אפשר היה לעצור את זה. רבין עמד דום והיה נבוך. והוא אמר לי: 'הרב פרוש, עד כדי כך אתה נרגש?' אמרתי לו: 'קבר רחל זה הנשמה שלנו', והבכיות הלכו וגברו. לא הצלחתי לעצור את עצמי. עוד באותה פגישה, הודיע לי איתן

התמונה באדיבות אתר הכנסת

כ ושר הארגון הפנומנלי שלו עמד לרב מנחם פרוש לעזר במערכות הרבות שניהל. הוא הצליח לשלב את כל קצוות האוכלוסיה מנטורי קרתא ועד גוש אמונים. כך היה במאבק לפני כשלושים שנה נגד התכנית להקמתו של האצטדיון הגדול בירושלים (היכן ששכונת רמת שלמה ממוקמת כיום) וכך בהפגנת החצי מליון נגד עריצתו השיפוטית של ביהמ"ש העליון ופגיעתו העמוקה בדת, אשר הוביל בגילו המופלג לפני כעשור בעזרת בנו מאיר. היה זה הרב פרוש שהוביל את ההסכם הקואליציוני ההיסטורי שחתמה אגודת ישראל עם מנחם בגין, במסגרתו חוקקו לראשונה חוקים להפסקת ניתוחי מיתם, גיוס בנות וגיוס בני הישיבות. כמו כן, המציא לראשונה את הנוהל של תמיכת רוחחה לבני ישיבות על אף שאינם רשומים במשרד הרווחה כזכאים.

מובילי המאבק על ארץ ישראל מהציבור הצינוני דתי ראו ברב פרוש "אחד משלהם" בכל הקשור לניהול המערכה הפוליטית והציבורית לשלמותה של הארץ. אחד הסיפורים המפורסמים ביותר היה ערב חתימת הסכם אוסלו כשהרב מנחם פרוש וח"כ דאז חנן פורת יבדל"א הגיעו ללשכתו של רה"מ יצחק רבין ז"ל והתחננו בפניו להשאיר את קבר רחל בשליטה ישראלית. כשנכנסו אליו, כך מסופר, פנה אליו הרב פרוש בקריאות רמות "מאמא רחל, מאמא רחל" וכשדמעות בעיניו הוא מבקש מרבין לא להפקיר את הקבר החשוב כל כך לאומה הישראלית. הרב מנחם פרוש שיחזר את אותו האירוע וסיפר: "תמיד התפללנו במקום, וידענו שהבכיות בקבר רחל אמנו מסוגלות לישועות ולגאולה. לאחר מלחמת ששת הימים, כשזכינו בחסדי שמיים לחזור למקום, באתי לשם עם הצדיק הירושלמי

המוציא לאור:

ישיבה

ישיבה שומרון ומבני עדה

מועצת ישי"ע

מקור ראשון - דוד 052-8708519

עיצוב גרפי: תקוה דגן

תמונות בחדשות: ישי שחר הפקות בע"מ

תלבושות: perla@myesha.org.il

טלפון 02-6211999 02-6516662

www.myshe.org.il

עורך: ישי הולנדר

צילום השער: חגי תם

תמונות בחדשות: מנא"ל שומרון, דובר ישי"ע

פרסום מודעות:

הפצה: שיראל בלייזר 052-8903906

"החירות הציונית היא אותה רוח הנישאה, שהאדם וכן העם בכלל מתרומם על ידה להיות נאמן להעצמיות הפנימית שלו, להתכונה הנפשית של צלם אלקים אשר בקרבו".

(עולת ראייה ח"ב רמה)

כנס מכון התלמוד הירושלמי במערת המכפלה, השבוע.

מכון הירושלמי שוקד על הכשרת מרצים בכל רחבי הארץ שיתנו מענה לכל בקשה לשיעור או הרצאה. מכון הירושלמי עוסק גם במענה לציבור בכל שאלה שנשאלת הקשורה לירושלמי.

מכון הירושלמי מתעתד להכניס את הירושלמי כנושא החל מגני הילדים, המשיך בבתי הספר וכלה בישיבות הגבוהות, כולל הכנת חומרים.

פרויקט חשוב נוסף בו עוסק הירושלמי הוא כתיבת הארות ירושלמי על דף יומי בבלי, פרויקט עליו אחראי הרב חגי ניר.

אם לסכם הרי שלירושלמי שמור תפקיד מרכזי בתהליך התחייה הלאומי והוא מחכה לכך שהציבור יהיה שותף בתהליך החייה. הירושלמי מחכה למרצים נוספים, לחוגים, לשיעורים, לקורסים, למאמרים, לספרים וחוברות. מכון הירושלמי ישמח לתת חומרים והכוונה לכל מי שירצה לכתוב על נושאים בירושלמי. מכון הירושלמי ישמח להדריך ולהכין חומרי לימוד לכל מוסד שיכניס את הירושלמי כחלק מתכנית הלימודים.

מכון הירושלמי, שכאמור רואה בהפצת התודעה של הירושלמי כמקור מרכזי של התחייה הלאומית, ישמח לקבל כל רעיון שממנו לחזק את המגמה אותה ציינו.

כל הרוצה להיות שותף במפעל של תחיית התלמוד הירושלמי מוזמן ליצור קשר עם המי כון ועם העומד בראשו, הרב אברהם בל"ס, לפלאפון 052-6522518 או במקביל לדואר אלקטרוני: avi.balas@gmail.com.

מבט להתיישבות

מכון הירושלמי, תלמודה של ארץ ישראל

התחייה הלאומית. אין כל ספק שהציבור התורני לאומי משדר דברים נכונים, אולם חסרה לו את העוצמה הרוחנית (-מקור של חז"ל), ואת הבשורה המרעננת של הירושלמי כדי שיוכל לשדר את המסר של הציונות הדתית קודם כל לעצמו ואחר כך לסביבה.

אם אנו רוצים להיות דומיננטיים בכל מה שקשור לעולם החינוך וההסברה, ואם אנו מייחלים לקרב רחוקים ולאחד בין ציבורים עלינו לרתום לעזרתנו את התלמוד הירושלמי. ישנם שתי סיבות מרכזיות מדוע לא מרבים לפתוח את הירושלמי. הסיבה הראשונה אותה לא טרחו בדרך כלל לבדוק לעמקה היא שמדובר בתלמוד בו ישנם שיבושי נוסח רבים. הסיבה השנייה היא שהארמית של הירושלמי שונה מהארמית של הבבלי.

ביחס לסיבה השנייה, הרי ברור ששפה היא רק עניין של טכניקה. ברגע שיתחילו ללמוד בהתמדה את הירושלמי, הרי מישור השפה לא יהיה כל בעיה.

כדי לפתור את בעיית הנגישות אל הירושלמי נרתם המכון הירושלמי - תלמודה של ארץ ישראל להוציא לאור פירוש יסודי, עממי ועשיר וגם אסתטי. זכה המכון לפרשן מעולה, הרב יהושע בוך, שהוא גם תלמיד חכם משכמו ומעלה וגם חוקר מן המעלה הראשונה. עד כה יצאו לאור שתי מסכתות מפורשות - תעניות ומועד קטן, ובטוח הקרב אמור המכון להוציא לאור בסייעתא דשמיא שתי מסכתות נוספות - ראש השנה ושקלים.

המכון מתעתד להוציא בעשר השנים הקרובות מספר ספרים העוסקים בכוונים הרוחניים והחינוכיים של הירושלמי דרך מסכתות הש"ס, (בינתים יצא ספר על מסכת תענית וספר נוסף על מסכת ראש השנה נמצא כרגע בסדר). סידרה על פרשות השבוע, סידרה לאור ספר הארות על פרשות התורה הציבורית של חגי ישראל, סידרה על התורה החינוכית של הירושלמי, ספר בנושא התפילה בירושלמי, הגדת הירושלמי ועוד סידרת חוברות בנושאים אטרקטיביים ואקטואליים. המגמה העתידית היא לכתוב ספר לפי נושאים.

ותר ויותר רבנים, חוגים, וחוקרים מצטטים בעת האחרונה בכתב ובעל פה את התלמוד הירושלמי. אולם למרות קביעה זו, הרי שהירושלמי הוא, לצערנו, עדיין בחינת ספר חתום.

הירושלמי הוא תלמוד בעל אוצרות אמונה ורוח מרתקים. יתר על כן הוא המקור היותר מרכזי יותר חי ויותר דינאמי של תורת ארץ ישראל - תורת התחייה הלאומית - התורה הגואלת - תורת הרב קוק.

הרב קוק עצמו מסביר במקומות רבים שהירושלמי דואג לפש הכללי בעוד שהבבלי דואג לפש הפרטי. הרב קוק כתב באגרת מפורסמת - אגרת קג שנושא האגדה הוא נושא מודגש יותר בירושלמי, וממילא סובר הירושלמי שישנה הלכה גם בכל מה שקשור לאגדה. מאמר זה של הרב קוק הוא לדעת בנו הרב צבי יהודה המקור המרכזי ללימודי האמונה שהם למעשה היחידים המרכזי של ישיבת מרכז הרב ובנותיה - הישיבות הארץ ישראליות.

הרב צבי יהודה עצמו התבטא פעמים מספר בסוגיות אמוניות יסודיות שמאמר חז"ל מסוים, כמו למשל מאמר הירושלמי הקובע שבר כוכבא היה משיח, יכול להופיע רק בירושלמי.

מדעים ומפתיע לראות עד כמה הירושלמי מתחבר לעולמו הרוחני של דור התחייה הלאומית, דן בנושאים אקטואליים העומדים במרכז התודעה של העולם התורני לאומי, ומציב שאלות שבאופן טבעי מתעוררות רק בתקופה של תחייה לאומית.

הירושלמי מציב אתגרים ומצד שני תורה זורמת. אמנם לא פוסקים הלכה כירושלמי, אולם הירושלמי הוא מקור ליסודות אמונה, פרשניות ייחודיות, מנהגים והנהגות שעומדים במרכז חיינו.

הירושלמי משלב בין עולם הרוח ועולם החומר, מדגיש את הצדדים הלאומיים, הציבוריים והחברתיים, מתעסק רבות בנושאים ציבוריים, מחשיב מאוד את עבודת הרגש ועוד.

הרה"ג שאר ישוב כהן נשיא מכון הירושלמי - תלמודה של ארץ ישראל טוען שלימוד הירושלמי הוא אחד מהסימנים המרכזיים של

החברה להגנת הטבע
בית ספר שדה עפרה
אלישע מלאכי

סיפורו של מקום

"החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדש השנה"

(שמות י"ב, ב')

עמק בית שאן וכו'. הצד השווה של כל התחנות שמשנה מזהה היא היותם הרים גבוהים ונישאים **בסביבה יהודית מובהקת** כולם, למעט תחנה אחת - הסרטבא. בגלל חשיבותו הרבה של 'קביעא דירחא' (קביעת המולד) היו הכותים מנסים להטעות את בית הדין. הכותים הם השומרונים אשר ישבו באזור שכם ובמרכז השומרון והיו במאבק גדול כנגד עם ישראל במשך כל ימי הבית השני. השומרונים הגיעו מכותא לאחר גלות שבטי יהודה על-ידי סנחריב מלך אשור כמתואר במלכים ב' פרק יז'. השומרונים מ"צרי יהודה ובנימין" (עזרא ד' א') אשר ניסו לשכנע את דריוש מלך פרס למנוע את בניית בית המקדש השני, ומנהיגם סנבלט החורוני הציק רבות לעם ישראל שעלה מבבל. לכן התחנה המסוכנת ביותר בתחנות הממסר היא הסרטבא בגלל קרבתה לשכם ולאזור מגוריהם של השומרונים. המרחק בין שכם לסרטבא לא עולה על שעתיים של הליכה נוחה לכן הכותים היו עולים כנראה לסרטבא בלילה **שאיננו** ראש חודש משיאים את המשואות ומטעים את ישראל. כאשר עלו על ההטעיה הזאת שינו את השיטה ובית הדין היה שולח שליחים רגליים. "בראשונה, היו משיאין משואות; משקלקלו הכותים, התקינו שיהו שלוחים יוצאים".

להזמנת סיורים בבנימין שומרון ובקעת הירדן פנו לבית ספר שדה עופרה:
02-9975516

חמץ בשביעי של פסח, ואם איחרו ביום אחד יאכלו חמץ ביו"ט ראשון חלילה. המשניות במסכת ראש השנה מפרטות בפירוט רב כיצד היו בודקים את העדים שבאו: "כיצד בודקין את העדים. זוג שבא ראשון, בודקין אותו ראשון, ומכניסים את הגדול שבהן ואומרים לו: אמור כיצד ראית את הלבנה לפני החמה או אחרי החמה לצפונה או לדרומה, כמה היה גבוה ולכן היה נוטה וכמה היה רחב... ואחר כך היו מכניסים את השני ובודקין אותו. אם נמצאו דבריהם מכוונים עדותן קיימת" (פרק ב' ו'). ראש בית הדין היה אומר: "מקודש" ושאר החברים בבית הדין היו עונים לו: "מקודש מקודש". אך נושא העברת הידיעה על קידוש החודש לכל העם היה קשה ביותר. צריך בלילה אחד להעביר לכל עם ישראל אשר חלקו גר בבבל את הידיעה החשובה, לכן היו נעזרים בהשאת המשואות. שלוחי בית הדין היו עולים עם אבוקות של אש בידיהם להר המשחה ומשם מהר להר עד שרואה כל הגולה לפניו כמדורת אש. המשנה מפרטת את התחנות שבהם היו משיאים את המשואות: "ומניין היו משיאין משואות: מהר המשחה לסרטבא, ומסרטבא לגרופינה, ומגרופינה לחוורן, ומחוורן לבית בלתינ; ומבית בלתינ לא חזו, אלא מוליך ומביא ומעלה ומוריד, עד שהוא רואה את כל הגולה (=בבל) לפניו כמדורת האש" (פרק ב', משנה ו').

הר המשחה הוא הר הזיתים, סרטבא נמצאת מעל בקעת הירדן במקום בולט והררי, גרופינה מזהה עם כוכב הירדן מעל

זה - "נתקשה משה על מולד הלבנה באיזה שיעור תראה ותהיה ראוי לקדש והראה לו באצבע את הלבנה בריקע ואמר לו ראה וקדש..." (רש"י בשם המכילתא בא א'). בט"ו בחודש הירח מלא ומכאן ואילך עם כל יום שעובר הוא מתמעט והולך עד שבסוף החודש הוא איננו נראה כלל בשמים. בלילה הבא רואים רצועה צרה ודקיקה ממנו - הרגע הזה נקרא מולד הלבנה. באותו היום יחול ראש החודש. מולד הירח הוא הרגע שבו הירח 'נולד' מחדש לאחר שבילילה הקודם הוא לא נראה בכלל. את המולד ניתן לראות בדרך כלל רק בתחילת הלילה ולמשך דקות ספורות. לכן הנושא של קביעת המולד היה מאז ומתמיד קשה לניבוי ולחיזוי עד שגם משה רבנו נתקשה בעניין והיה צריך לרמוז לו ריבונו של עולם באצבעו "כזה ראה וקדש". לקביעתו הנכונה של ראש החודש יש משמעות הלכתית אדירה, בעבר לא היה לוח שנה קבוע כמו היום ובית הדין היו מקדשים את ראש החודש מידי חודש בחודשו. יום הכיפורים לעולם יצא בעשירי לחודש הראשון אך מאיזה תאריך סופרים עשרה ימים? הרי אם טעו בית הדין חס וחלילה בחשבון יוצא שהעם עוברים על איסור חמור של אכילה ושתייה ביום הכיפורים שעונשו כרת. איסור אכילת חמץ בפסח עונשו חמור ביותר ומתחיל בט"ו לחודש ניסן. אך מאיזה יום להתחיל לספור? במידה שהקדימו ביום אחד בקביעת ראש חודש ניסן - אנשים יאכלו

ילדים שלנו

שלום ילדים יקרים!

בפינה זו אנו מנסים יחד איתכם להתחבר ולאהוב את ארצנו הקטנטנת והיפה.

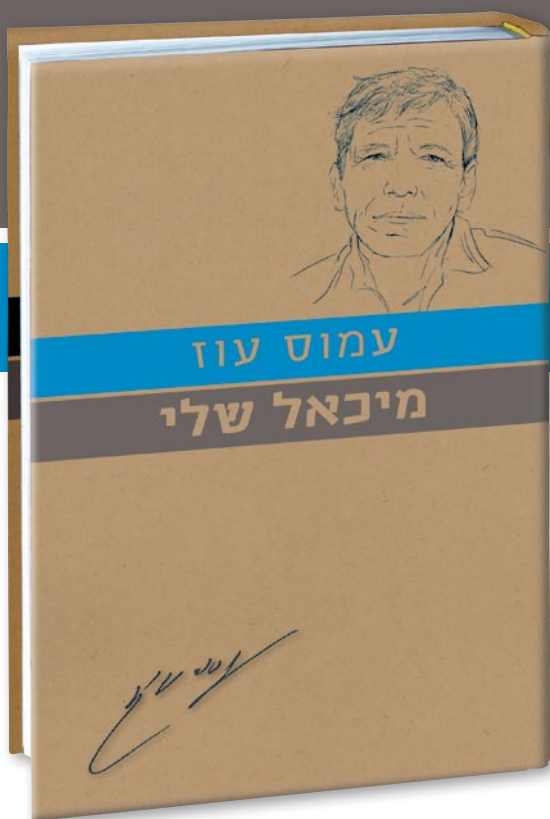
מה שעליכם לעשות הוא **לזהות את המקום**

ולשלוח את הפתרון לפקס 02-6516662

או למייל ita@myesha.org.il

בהצלחה רבה!

פתרון החידה הקודמת: **פיר ורן בעיר דוד.**

הספר הראשון בסדרת **עם הספר - פרוזה ישראלית**

מיכאל שלי מאת עמוס עוז

מיכאל שלי הוא רומן נדיר ורב־עוצמה המסמן את יצירתו המוקדמת של עמוס עוז ואת גדולתו כמספר מחונן. עוז היה בן עשרים ושש בלבד כאשר כתב את הספר, וסערותו השקטה ממשיכה להלך קסם על קוראיו עד היום. **מיכאל שלי**, שהיה לקלאסיקה ישראלית, תורגם לעשרות שפות, זכה בפרסים בינלאומיים יוקרתיים ואף עובד לסרט קולנוע עטור פרסים.

עם הספר - פרוזה ישראלית סדרה חגיגית חדשה המעשירה ומשלימה את ארון הספרים העברי והישראלי באבני הדרך של הספרות הישראלית מקום המדינה ועד ימינו.

ידיעות ספרים

להשיג ברשת סטימצקי ובצומת ספרים

סגן ראש הממשלה ביישוב חרשה: "נפעל כדי למנוע את איום ההריסה"

סגן ראש הממשלה ושר הפנים, אלי ישי ביקר בשבוע שעבר בשכונת חרשה שבגוש טלמונים העומדת בפני איום של עקירה כתוצאה מבג"ץ שהגישה תנועת השמאל הקיצוני שלום עכשיו. ישי הגיע לחזק את המתיישבים, ולעמוד מקרוב על הפתרונות האפשריים לסוגיה.

שר הפנים החל את ביקורו ביישוב נריה בתלמוד תורה שבו היה השר שותף ומסייע להקמתו. משם המשיכה פמליית יו"ר ש"ס להר חרשה. ישי ערך תצפית לעבר יישובי מרכז הארץ וקיבל סקירה על המקום והאזור. לאחר מכן קיים השר דיון יחד עם נציגי התושבים ומנהיגי ההתיישבות ובהם יו"ר מועצת יש"ע דני דיין, מזכ"ל אמנה זאב חבר (זמביש), סגן ראש מועצת מטה בנימין מוטי יוגב, יו"ר ועד מתיישבי בנימין יצחק שדמי, רב היישוב חרשה הר יאיר רמר, ותושבי המקום. בדיון הועלו מספר דרכים על מנת לפעול שהממשלה תשלים בהקדם את הליכי התכנון והבנייה במקום ובכך תייתר את העתירה ותמנע פסק דין של בית המשפט העליון אשר יורה על הריסתו.

השר ישי המשיך לשיחה קצרה בישיבה התיכונית ביישוב, ולאחר מכן קיים מפגש רחב עם תושבי חרשה בבית הכנסת המרכזי, בו השתתפו ראשי ההתיישבות וכן רבני יישובי גוש טלמונים. השר ישי אמר לתושבים: "ברוח חודש אדר שמעתי מנציגי חרשה 'מי יודע אם לעת הזאת הגעת למלכות', אז אני גם פונה אליכם ומבקש את מה שביקשה אסתר 'צומו עלי והתפללו', דרושים כאן הרבה תפילות והרבה סיעתא דשמיא, ואנחנו בעזרת ה' נפעל על מנת שהמקום הזה יגדל ויתפתח ויהפוך לשכונה גדולה של טלמון".

מיליוני שקלים לנפגעי הקפאת הבנייה

מדינת ישראל תצפה אזרחים, קבלנים ורשויות מקומיות שנפגעו מהקפאת הבניה ביו"ש - כך עולה מהסכם שהושג בין ח"כ דני דנון (ליכוד) ואורי אריאל (האיחוד הלאומי) לנציגי משרד האוצר ומשרד ראש הממשלה. על פי ההסכם עשרות מיליוני שקלים יועברו לרשויות באופן מיידי, וכל מי שנפגע יוכל לקבל פיצוי במסלול הירוק שגובש על ידי חברי הכנסת. רוכשי דירות אשר ההקפאה מנעה את תחילת בניית דירתם יהיו זכאים לקבל החזר עבור הוצאות שכירת דירה, למשך התקופה בה עוכבה כניסתם לביתם החדש עקב ההקפאה. קבלנים יהיו זכאים לפיצוי עבור הוצאות המימון אשר נגרמו להם עקב הקפאת הפרוייקטים אשר היו אמורים להתחיל בבנייתם, ובנוסף יפוצו עבור הוצאות אחסנת הציוד שברשותם, שכירות ציוד אשר אמור לשמש לבניה והוצאות שמירה על האתרים.

בעקבות ההסכם הוסרה מסדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה הצעת החוק בנושא של דנון ואריאל. בתגובה לדברים אמרו ראשי שדולת ארץ ישראל בכנסת חברי הכנסת זאב אלקין ואריה אלדד: "אנו מברכים על החלטת ראש הממשלה ומשרד האוצר לקבוע מתווה ברור לפיצוי נפגעי ההקפאה. השדולה סירה לאחרונה בשטח וראתה כי ישנם משפחות רבות, קבלנים ורשויות מקומיות אשר נפגעו קשות מההקפאה ונותרו ללא כל מענה מצד הממשלה. אסור לממשלה לקבל החלטות מדיניות ולהתנער מאחריות כלפי אזרחיה הסופגים בגופם את משמעויותיה ועל כן אנו מקווים כי ההחלטה שהתקבלה ביוזמת חברי הכנסת דנון ואריאל ובתמיכת השדולה, תביא לפתרון המצב ותאפשר התמודדות כלכלית נאותה עם ההקפאה ואנו נפעל ליישומה בשטח באופן מיידי".

הר ברכה: נחנך בית הכנסת "אוהל יצחק" בנוסח יהודי מרוקו בישיבת ההסדר בהר ברכה התקיימה בראשית השבוע חנוכה בית הכנסת בנוסח יהודי מרוקו "אוהל יצחק" בהשתתפות גדולי רבני מרוקו בארץ, ח"כים ואנשי ציבור.

ישיבת הר ברכה מתייחדת בכך שיש בה ביטוי ומקום לכל העדות והמנהגים בעם ישראל ולכן יש בישיבה בית כנסת אשכנזי, תימני, ספרדי ומרוקאי. ואף שבלימוד התורה שהוא שכלי ועיוני ובתפילות בימות החול משתלבים ביחד כל התלמידים בתפילות השבת שבהן מודגש יותר הרגש והחיבור הנפשי, ניתן ביטוי לכל אחד כפי משפחתו ומנהגו. ביום העיון השתתפו הרבנים: הרב אברהם חפוטא, ראש כולל 'מדרש רמב"ם' בפתח תקווה, הרב אליהו אברג'ל, אב בית הדין באר שבע ורב שכונת בקעה בירושלים, הרב ד"ר

משה עמאר, ראש מכון 'אורות יהדות המגרב', וחבר הכנסת הרב חיים אמסלם (ש"ס) חבר ועדת החינוך. לאחר מכן התקיימה תפילת ערבית חגיגית וסעודת מצווה בחדר האוכל של הישיבה בהשתתפות ראש הישיבה ורב היישוב, הרב אליעזר מלמד, ורב שכונת הר חומה בירושלים ור"מ בישיבת הר המור, הרב אליהו אדרי, ראש המועצה האזורית שומרון, גרשון מסיקה, וחבר הכנסת יעקב כ"ץ (כצלה) מסיעת האיחוד הלאומי.

ידיעות השומרון

למעלה מ-30 כתבים, מגישים, עורכים ואנשי דסק, אנשי מערכת החדשות של העיתון "ידיעות אחרונות", סיירו השבוע במועצה האזורית שומרון כאורחי היחידה האסטרטגית במועצה, מלווים בבכירי העיתון ובראשם העורך הראשי שילה דה-בר, הדס לבב ראש מערכת החדשות, עידן מוטולה רכז הכתבים, עדי לברון עורך "מוסף שבת", יעל דרומי עורכת מוסף "ממון" ואילית להב עורכת מגזין "מסלול".

הסיור התפרס על פני יום שלם - מהבוקר עד הערב והמהלכו ביקרו הכתבים באזור התעשייה ובישוב ברקן, בברוכין ובנופים, שם צפו האורחים על הנופים המרהיבים של שמורת הטבע "נחל קנה" ובקבוצות המטיילים במשכשכות בברכות הנחל, נפגשו לשיחה עם מזכירת הישוב ונהנו מסקירה מקיפה מראש מועצת שומרון גרשון מסיקה. בהמשך הסיור עברו אנשי החדשות של העיתון בסיור רכוב בעיר אריאל והמשיכו לישוב אימרת ולחוות גבעות עולם - שם התכבדו בארוחה אורגנית מלאה מתוצרת המקום ונהנו מיצירות האמנות באבן של הפסל בן המקום אסף קדרון. לאחר מכן המשיכו האורחים לישוב אלון מורה, שם נפגשו לתצפית ולשיחה מעמיקה עם בני קצובר יו"ר ועד מתיישבי השומרון. בהמשך הסיור ביקרו בישוב הר ברכה ובמסעדת היקב "ברכה על ההר" בכניסה לישוב, שם נהנו מטעימות ומיין תוצרת יקב בוטיק "הר ברכה". את הביקור סיימו האורחים במפגש עם תושבים בחוות גלעד ובנסיעה לאורך כביש נחל קנה, שם נהנו ממראות זרימת המים גם בערוצי האכזב של הנחל לאחר גשמי הברכה שירדו בשומרון בשבועות האחרונים.

"עצרת תפילה לשלום עם ישראל"

ביום שני הקרוב, כט באדר ערב ר"ח ניסן, תתקיים עצרת תפילה בהשתתפות גדולי ישראל ברחבת הכותל המערבי בשעה 16:00 אחה"צ יתכנסו המוני בית ישראל בכל רחבי תבל בבתי כנסיות ובבתי מדרשות לתפילת יו"כ קטן, אבינו מלכנו, וסיום ספרי תהילים מארגני העצרת קוראים לכל עמי" בארץ ובעולם להתעורר לתפילה לפני בורא עולם שיחוס וירחם על עמו מפני כל הקמים עלינו לכלותנו! בעת רצון זו ערב ר"ח ניסן, שהוא עת רצון גדולה לישועות, כמו שכתוב בניסן עתידין להיגאל אכיה"ר, כל אחד יקח על עצמו לארגן תפילה בבית הכנסת במקום מושבו בשעה זו באם אינו יוכל להגיע לעצרת המרכזית ברחבת הכותל וכן ידאג ליידע את כל עמך בית ישראל.